

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fristående tillandningars upphörande som fastigheter och vissa andra lagar

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fristående tillandningars upphörande som fastigheter och vissa andra lagar (RP 102/2015 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Jord- och skogsbruksutskottet (JsUB 5/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om fristående tillandningars upphörande som fastigheter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillandningar som har uppstått när ett vattendrag sänkts med behörigt tillstånd före den 1 mars 1903 och som med stöd av en bestämmelse i sänkningstillståndet eller genom ett skifte som verkställts av en myndighet eller genom enskilt skifte kommit i någons ägo utan att höra till någon lägenhet. Lagen tillämpas även på en tillandning som har hört till en lägenhet och som har överlåtits till någon annan utan att den har avskilts från lägenheten.

För att lagen ska tillämpas krävs att de i 1 mom. avsedda förutsättningarna i fråga om en fristående tillandning förelåg före den 13 november 1911 och alltjämt föreligger.

Riksdagens svar RSV 40/2016 rd

2 §

Utredning av äganderätten till en fristående tillandning

Lantmäteriverket utreder på tjänstens vägnar äganderätten till fristående tillandningar vid en fastighetsbestämning enligt 11 kap. i fastighetsbildningslagen (554/1995). Fastighetsbestämning får även sökas av den vars fångesman har erhållit den fristående tillandningen på det sätt som avses i 1 § i denna lag och av den som besitter tillandningen i egenskap av ägare.

Lantmäteriverket ska genom offentlig delgivning med iakttagande av 62 § i förvaltningslagen (434/2003) kalla den som anser sig vara ägare till en fristående tillandning på fastighetsbestämningens målområde att lägga fram en utredning över sin äganderätt till den fristående tillandningen inom sex månader från det att kungörelsen publicerades i den officiella tidningen. Bestämmelser om tillkännagivande av förrättning finns även i 168 och 169 § i fastighetsbildningslagen.

Uppstår tvist om äganderätten, tillämpas 184 § i fastighetsbildningslagen.

3 §

Fogande av en fristående tillandning till ett samfällt vattenområde eller till en fastighet eller bildande av den till ett nytt samfällt område

En fristående tillandning vars äganderätt inte har kunnat klarläggas och som gränsar till det ursprungliga samfällda område eller till den fastighet inom vilken den har uppstått fogas till detta ursprungliga samfällda vattenområde eller med samtycke av ägaren till fastigheten till denna ursprungliga fastighet. Om ägaren till fastigheten inte ger sitt samtycke till att den fristående tillandning som uppstått inom fastigheten fogas till fastigheten, fogas den fristående tillandningen till det angränsande samfällda vattenområdet.

Någon annan än i 1 mom. avsedd fristående tillandning vars äganderätt inte har kunnat klarläggas, bildas till ett nytt samfällt område för fastigheterna i den vattenrättsliga by inom vars samfällda vattenområde den har uppstått.

En fristående tillandning vars äganderätt är klarlagd bildas till en ny lägenhet för ägaren eller fogas till en lägenhet som tillhör ägaren.

4 §

Bestämmande av registerenhet för en fristående tillandning

Om det är oklart inom vilken registerenhet en fristående tillandning har uppstått, ska den fristående tillandningen genom ett förrättningsbeslut fogas till det samfällda vattenområdet eller bildas till ett nytt samfällt område i den vattenrättsliga by till vars ägor den mest sannolikt hör.

5 §

Ersättning för en fristående tillandning

En fristående tillandning fogas till den registerenhet inom vilken den har uppstått eller bildas till ett nytt samfällt område utan ersättning.

Riksdagens svar RSw 40/2016 rd

6 §

Fastighetsförrättningsavgift

Fastighetsförrättningsavgiften för en i denna lag avsedd fastighetsbestämning och en i samband med den verkställd fastighetsförrättning betalas av statliga medel till den del det vid förrättningen är fråga om åtgärder av allmänt intresse som främjar tillförlitligheten och klarheten i fastighetssystemet.

7 §

Registrering av äganderätten

När lagfart beviljas den som enligt ett avgörande som har fattats vid en i denna lag avsedd fastighetsbestämning är ägare till en lägenhet som har bildats av en fristående tillandning eller ägare till ett område som har fogats till en fastighet, ska ett utdrag ur den beskrivning som uppgjorts vid förrättningen utgöra tillräcklig utredning över hans fäng.

8 §

Tillämpning av fastighetsbildningslagen

Vid bildande av en fristående tillandning till lägenhet tillämpas vad som i fastighetsbildningslagen föreskrivs om styckning av ett outbrutet område till en särskild lägenhet och vid fogande av en fristående tillandning till en fastighet tillämpas vad som i fastighetsbildningslagen föreskrivs om överföring av ett outbrutet område till en annan fastighet genom styckning. Bestämmelserna i 32—34 § i fastighetsbildningslagen tillämpas dock endast om det av den fristående tillandningen bildas flera olika lägenheter åt samma ägare.

Vid bildande av en fristående tillandning till ett samfällt område och vid fogande av en fristående tillandning till ett samfällt område tillämpas vad som i fastighetsbildningslagen föreskrivs om bildande av ett samfällt område och fogande av ett område till ett samfällt område.

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av fastighetsbildningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i fastighetsbildningslagen (554/1995) 10 b, 38 och 39 § samt 287 a § 2 mom., av dem 10 b § sådan den lyder i lag 901/2013 och 287 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 273/1998, samt *ändras* 3 § 2 mom., 5, 5 a och 10 a §, rubriken för 5 kap., 40 § och 235 § 2 mom., av dem 3 § 2 mom. och 10 a § sådana de lyder i lag 901/2013, 5 § sådan den lyder i lagarna 322/1999, 914/2011 och 901/2013, 5 a § sådan den lyder i lagarna 322/1999 och 901/2013 samt 235 § 2 mom. sådant det lyder i lag 273/1998, som följer:

3 §

Fastighetsförrättningar och andra åtgärder som avses i 1 mom. sköts av Lantmäteriverket. Fastighetsförrättningar och andra åtgärder inom ett detaljplaneområde ska dock skötas av den myndighet som i enlighet med 5 § i fastighetsregisterlagen för fastighetsregister för området. Om en fastighetsförrättning gäller både ett detaljplaneområde och ett område utanför detta, sköts förrättningen likväl av Lantmäteriverket.

5 §

Förrättningsingenjören kan vara en vid Lantmäteriverket i tjänsteförhållande anställd diplomingenjör med för uppgiften lämplig lantmäterexamen, eller ingenjör eller tekniker med för uppgiften lämplig examen som avlagts vid en yrkeshögskola eller en teknisk läroanstalt samt på kommunens detaljplaneområde en hos kommunen i tjänsteförhållande anställd fastighetsingenjör och en ingenjör eller tekniker som har avlagt en ovan avsedd examen, om kommunen i enlighet med 5 § i fastighetsregisterlagen för fastighetsregister på detaljplaneområde.

En hos kommunen anställd fastighetsingenjör, ingenjör eller tekniker kan vara förrättningsingenjör vid

- 1) styckning,
- 2) frivilligt ägobyte,
- 3) servitutsförrättning,
- 4) sådan förrättning enligt 131 a § som verkställs för fogande av samfällt område till en fastighet,
- 5) ledförrättning enligt terrängtrafiklagen (1710/1995),
- 6) bildande till lägenhet av ett fristående område,
- 7) överföring och bildande till lägenhet av en andel i ett samfällt område,
- 8) sådan vägförrättning som avses i lagen om enskilda vägar (358/1962),
- 9) klyvning av tomter inom ett detaljplaneområde,
- 10) tvångsbyte av ägor,
- 11) en förrättning enligt 62 § som verkställs i samband med styckning,
- 12) fastighetsbestämning enligt 101 § och fastighetsbestämningsförrättning enligt 277 §.

Riksdagens svar RSV 40/2016 rd

5 a §

En hos kommunen i tjänsteförhållande anställd fastighetsingenjör, ingenjör eller tekniker kan inom den egna kommunens område med samtycke av kommunen förordnas att vara förrättningsingenjör vid en förrättning som verkställs utanför ett i 3 § avsett detaljplaneområde.

En vid Lantmäteriverket i tjänsteförhållande anställd förrättningsingenjör som avses i 5 § 1 mom. kan med samtycke av Lantmäteriverket förordnas att vara förrättningsingenjör vid en förrättning som verkställs på ett i 3 § avsett detaljplaneområde.

10 a §

För olycksfall som inträffat och yrkessjukdom som ådragits vid skötseln av uppgiften som god man betalas ersättning av statens medel på samma grunder som det betalas ersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) för olycksfall i arbetet och yrkessjukdom. Ersättning betalas endast till den del som den skadade inte enligt någon annan lag har rätt till ersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Ersättningsärenden behandlas av Statskontoret.

Vad som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om arbetstagare, arbetsgivare och försäkringsanstalt ska på motsvarande sätt tillämpas på god man, Lantmäteriverket och Statskontoret. Vad som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs i avdelning IV om hur förmåner verkställs, i avdelning VIII om sökande av ändring, omprövning och återkrav samt i avdelning IX om utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter, avgiftsfrihet för uppgifter, ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd, justering av penningbelopp och ersättningar med arbetspensionsindex och lönekoeficient, avrundning av belopp, regressrätt för försäkringsanstalten, rätt för en försäkringsanstalt att få tillbaka fullkostnadsavgiften av en trafikförsäkringsanstalt, jäv, skyldighet att bevara handlingar samt överförings- och utmätningsförbud tillämpas även på den ersättning som avses i denna paragraf.

5 kap.

Hur andra fristående områden bildas till lägenhet eller fogas till en fastighet

40 §

När lagfart beviljas den som enligt ett avgörande som har fattats vid en i detta kapitel avsedd förrättning är ägare till en lägenhet som har bildats av ett fristående område eller ägare till ett område som har fogats till en lägenhet, ska ett utdrag ur den beskrivning som uppgjorts vid förrättningen utgöra tillräcklig utredning över hans fäng.

235 §

Anhållan om ny tid för sökande av ändring ska före besvärstidens utgång göras hos jorddomstolen genom en skriftlig ansökan med iakttagande av vad som föreskrivs om besvärsskriften. Till ansökan ska fogas en utredning om grunderna för ansökan.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSV 40/2016 rd

På förrättningar som gäller bildande av en fristående tillandning till lägenhet eller fogande av en fristående tillandning till en fastighet och som inletts före lagens ikraftträdande tillämpas dock bestämmelserna i 38 och 39 § samt 40 § 1 mom. i den lydelse som gällde vid lagens ikraftträdande.

Lag

om ändring av 2 § i fastighetsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsregisterlagen (392/1985) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 505/2005, som följer:

2 §

— — — — —
Som andra registerenheter införs i fastighetsregistret samfällda områden samt biområden som enligt lagen om allmänna vägar (243/1954) och 58 § 2 mom. i landsvägslagen (503/2005) besitts med vägrätt.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 6 och 7 § i lagen om ett fastighetsdatasystem och anslutande informationstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett fastighetsdatasystem och anslutande informationstjänster (453/2002) 6 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1189/2011, och
fogas till 7 §, sådan den lyder i lagarna 1189/2011 och 908/2012, ett nytt 4 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 40/2016 rd

6 §

Utlämnande av uppgifter som informationstjänst

På en sådan myndighets vägnar som avses i 4 § får Lantmäteriverket med hjälp av teknisk anslutning lämna ut uppgifter ur fastighetsdatasystemet till justitieförvaltningsmyndigheter, regionförvaltningsverk, närings-, trafik- och miljöcentraler, kommuner, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, myndigheter som sköter fastighetsbildningsuppgifter, myndigheter inom folkbokföringsförvaltningen och köpvittnen. Lantmäteriverket får dessutom på ansökan bevilja tillstånd att få och förmedla uppgifter med hjälp av teknisk anslutning. Uppgifter får lämnas ut och förmedlas till den som behöver uppgifter för samhällsplanering, fastighetsförmedling, fastighetsvärdering eller beviljande av och tillsyn över kredit eller för något annat jämförbart ändamål som har samband med fastigheter. I användningstillståndet kan det tas in villkor om grunden för sökning av uppgifter samt om annan användning av systemet och övervakning av detta. Tillstånd behövs dock inte för erhållande och förmedling av uppgifter om fastighetsbeteckning och fastighetsindelning med hjälp av teknisk anslutning.

7 §

Avgifter

Användarrättigheterna till uppgifterna om fastighetsbeteckning och fastighetsindelning är avgiftsfria.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 2 och 5 § i lagen om köpeskillingsregister över fastigheter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om köpeskillingsregister över fastigheter (552/1980) 2 § och 5 § 1 mom. som följer:

2 §

Med fastighetsköp avses i denna lag åtkomst av fastighet eller del därav eller outbrutet område mot vederlag.

Riksdagens svar RSv 40/2016 rd

5 §

Köpeskillingsregistret är offentligt. Utdrag och andra uppgifter ur registret ska ges på begäran. Lantmäteriverket får på ansökan bevilja tillstånd att få och förmedla uppgifter med hjälp av teknisk anslutning till den som behöver uppgifter för ett i 1 § 2 mom. nämnt ändamål eller för något annat jämförbart ändamål som har samband med fastigheter. I tillståndet kan det tas in villkor om grunden för sökning av uppgifter samt om annan användning av systemet och övervakningen av detta. Tillstånd får inte beviljas och register, vilka som sådana lämpar sig för automatisk databehandling, eller annat omfattande datamaterial får inte överlåtas, om inte den som ansöker om tillstånd eller begär uppgifterna tillförlitligt anför ett godtagbart ändamål, för vilket uppgifterna ska användas.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 4 § i lagen om fastighetsförrättningsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) 4 §, sådan den lyder i lag 1434/2001, som följer:

4 §

Närmare bestämmelser om de avgifter som fastställs med stöd av 3 § utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Avgifterna för fastighetsförrättningar, som verkställs på förordnande av kommunens fastighetsregisterförare, fastställs dock på samma grunder i en fastighetsförrättningsavgiftstaxa, som kommunen beslutar om.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om upphävande av lagen om ägoreglering i gränskommunerna

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Riksdagens svar RSv 40/2016 rd

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om ägoreglering i gränskommunerna (282/1960).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om upphävande av lagen om vissa regleringar av vattenägor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om vissa regleringar av vattenägor (31/1980).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 20.4.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare